

HAYAT PAHALILIĞINDA SON 19 YILIN REKORU

ENFLASYONUNU DA AL GİT!

Yıllık enflasyon yüzde 21,31'den, yüzde 36,08'e yükseldi. Bu oranla enflasyon 2002 yılından bu yana gördüğü en yüksek seviyeye çıktı. Üstelik bu TÜİK'in oynanmış, aldatıcı rakamlarına göre böyle. Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG) enflasyonu aralıkta aylık yüzde 19.35, yıllık yüzde 82,81 olarak açıkladı. Erdoğan'ın "faiz sebep enflasyon sonuçtur" tezi, enflasyonu da faizi de artırmaktan başka hiçbir işe yaramadı. Olan yoksul emekçi milyonlara oldu. Kaynaklar sermayeye ve kur vurguncularına aktarılırken kamu emekçisine yüzde 2.5 ek zam yapabilen siyasi yaklaşım her şeyiyle sermaye için var olduğunu gösteriyor.

HEPİMİZ HRANTIZ HEPİMİZ ERMENİYİZ! 19 OCAK'TA VURULDUĞU YERDE ANIYORUZ

ŞİLİ DERSLERİ: SOKAKTAN SANDIĞA

Şili'de 2011 yılında patlayan öğrenci eylemlerinin sözcülerinden Gabriel Boric'in seçimlerde aşırı sağcı Kazts'ı yenerek Şili tarihinin en genç cumhurbaşkanı olması Türkiye solunda büyük bir heyecanla karşılandı. Bu coşku kuşkusuz hepimizin. Ama Şili'de yaşananlardan sağlam bir ders çıkartmak gerekiyor. Tüm siyasal yaşamın Türkiye'de muhalefetin aşırı meraklı olduğu seçimlere indirgenmesi için bu bir zorunluluk.

Hareketten vekillğe

2011-12 döneminin öğrenci hareketinin sivri uçlarından olan Gabriel Boric 2014 yılında milletvekili seçilip Kongre'ye girdi ve ikinci dönem de milletvekili seçilmeyi başardı. Bu açıdan Boric'in bir sosyal hareketin sözcüsü olduğunun ve başlangıçta bu hareketin tam bir desteğini toplamayı başardığının altını çizmek gerekiyor.

Şili'de çeşitli partiler seçimlerden önce aday belirlemek için kendi aralarında pakt imzalayabiliyorlar. Komünist Parti, solun geniş kesimleri ve Boric'in üyesi olduğu partinin anlaşması gereği yapılan ön seçimlerde Komünist Parti'nin adayını geride bırakan Boric solun geniş kesimlerinin adayı olmayı başardı. Bu elbette Boric'in solun en radikal, en solda adayı olduğu anlamına gelmiyor, ondan daha solda, daha sert ve antikapitalist bir muhalefetin temsilcileri de vardı seçimlerde.

21 Kasım'da yapılan seçimlerde Boric merkez solun ve radikal solun adaylarından daha fazla oy aldı, oyların yüzde 26'sını topladı. Fakat, aşırı sağın adayı ilk turda yüzde 28 oy aldı. Boric ikinci oldu. 19 Aralık'ta yapılan ikinci turda Boric, sürpriz yaparak seçimi kazandı.

Bunda, aşırı sağın adayının sicili, Pinochet darbesinin anayasasından memnun olduğunu açıklaması, kadın bakanlığını kaldıracağı yönündeki açıklamaları kuşkusuz etkili oldu. "Kimlik"ler alanına yönelik sağcı, vurdumduymaz yaklaşımı da Kazts'ın seçimi kaybetmesinde bir etkeni. Bir başka etken de seçimlere katılımın yüksek olması ve solun ve merkezde duran seçmen kitlelerinin aşırı sağ yerine aynı anda hem solun politikalarını hem de yumuşatılmış merkez solcu eğilimleri temsil eden Boric'in etrafında birleşmeleriydi.

Arka plan

Şili'de dev bir mücadele dalgası var. 2018 yazında birçok şehirde 100 binden fazla kadın güvenli ve yasal kürtaj hakkı için gösteriler düzenledi.

2018 yılının Aralık ayında, Valparaiso Limanı'nda başlayan ve bir ay boyunca eden grev ve protestolar giderek gelişti. Bütün limanlara yayıldı. Meyve ihracatını bir önceki döneme göre yüzde 95 oranında düşüren grevciler polis saldırısına rağmen geri adım atmadı.

2019 yılının Aralık ayında ise kadınlar yeniden sahnede idi.

2019'daki 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde 350 bin kadının başkent Santiago'da, 800 bin kadının ise ülke genelinde sokağa çıkması Şili'de yaşanacak değişimin habercisi gibiydi. Ekim ayında lise öğrencilerinin ulaşım zammı protestosuyla başlayan isyan dalgasında genç kadınlar en öndeydi. Sokaklara çıkan ve genel grev örgütleyen yüzbinler arasında da kadınlar hemen her karede en önde yer alıyordu. Çok sayıda kadın polis şiddetine maruz kaldı, öldürüldü, gözaltına alındı, işkence gördü, onlarca plastik mermiler nedeniyle gözünü kaybetti.

Şüpheli kadın ölümleri, özellikle gösterilerin sembolü haline gelen bazı kadınların öldürülmesi, parmaklıklara asılı olarak bulunan sokak dansçısı Daniela Carrasco'nun katledilmesi, bir kadın gazetecinin bıçaklanarak öldürülmesi öfke yarattı. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde binlerce kadın sokaklara indi. Feminist örgüt Las Tesis aynı gün Şili Kadın Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bakanlığı önünde tecavüzcülere karşı danslı bir protesto gerçekleştirdi. Bu gösteri hızla tüm dünyada kadınlara ilham verdi.

2019'un Kasım ayında ise Santiago'da büyük bir gösteri düzenleyen işçiler ve öğrenciler devlet başkanı Piner'a meydan okudular. Günlerdir süren ve polisin 20 kişiyi öldürdüğü gösterilerin sonunda hareket geri çekilmemiş, tersine daha etkin bir sokak hareketliliğiyle meydan okumuştur. Öğrenciler, işçiler ve yoksullar, diktatör Pinochet döneminden kalma anayasasının temelden değiştirilmesini talep ediyordu.

Ekim-Kasım 2019'daki eylemler milyarlar bir patron olan devlet başkanına geri adım attırdı. Halkın yüzde 83'ünün desteklediği gösteriler, pandemiyle birlikte hız keirse de Pinochet diktatörlüğünü süpüren halkın milyarlar başkana katlanmasını engelleyecek muazzam bir politik birikime neden olmuştur.

Seçimi seçimden önce kazanmak

Boric'in bu mücadelenin bir parçası olarak toplumdaki ana akım siyasi partilerden kopuş eğilimine paralel olarak seçimi kazanması tarihi bir dönüm noktası. Son yirmi yılın bir merkez sağdan bir merkez soldan iktidar şekillenmesinden bir kopuş yaşandı son seçimlerde. Fakat bu kopuş sınıf mücadelesinin derinlerinde yaşanan bir kopuşun seçimlerde ifade olmasından başka bir şekilde ele alınmamalı. Söz konusu olan, sadece bir seçim ittifakı değildi.

Türkiye'de yaklaşan seçimlerin yarattığı heyecan AKP-MHP ve devlet ittifakının bezdirici sağcılığından kurtulmak için açığa çıkan heyecanla birleşip her gelişmeyi seçimlere ertelen bir politik yaklaşıma neden oluyor. Sosyal medyada Don't Look Up filmiyle ilgili şaka yapan birisinin yazdığı gibi Türkiye'de muhalefetin genel havası, dünyaya dev bir kuyruklu yıldız çarpmak üzere yaklaşırsa bile, "aman seçimlerden önce bir şey yapmayalım bir tatsızlık çıkmasın şim-

di" diye özetlenebilir.

Şili'de seçimlerin nasıl kazanıldığını anlamının yolu, seçimlerden önce, sol muhalefetin oturup tüm gücünü seçim ittifakı tartışmalarına harcamadığının görülmesidir. Yüz binlerce kadının eylemi, yerli halkların özgürlük eylemi, kıran kırana ekoloji mücadelesi veren yerel ağların eylemleri, işçi ve öğrenci isyanları, devletle, aşırı sağcılarla, polisle girilen göğüs göğüse mücadele her türden seçim ittifakından önce geldi. 2020 yılı OECD gelir adaletsizliği raporuna göre Şili dünyada en kötü 4. ülke. Türkiye, gelir adaletsizliğinin en kötü olduğu 7. ülke. Şili'de 15-30 yaş arasında nüfusun kurumlara ve siyasete güveni çok düşük. Bu kesim sokaktan kurumlara doğru ileri atıldı, seçimlerin ardından oluşan Kurucu Meclis üyelerinin yüzde 67'sinin hiçbir siyasi partiyle ilişkisi yok. Ama mücadeleyle, sosyal patlamayla, mücadele içinde kurulan ağların doğrudan bir parçası bu insanlar ve hem eylemlerine hem de kendilerine güveniyorlar.

Şili'de seçimler, tıpkı ABD'de olduğu gibi seçimlerden önce kazanıldı. Bu, her gelişmeyi seçim ittifaklarına erteleme zihniyetinin değil her sosyal mücadelenin kazanana kadar ısrarcı olmasını sağlayan öfkenin, aşağıdan kitlesel ve birleşik mücadele basıncının ürünü oldu. HDP'nin solunda olduğu iddiasındaki milliyetçi solcuların "HDP olmadan ittifak olur mu?" diye sorup, "olur" yanıtını verdikleri, HDP'nin solunda olduğunu düşünen ama beş bin kişiden fazla üyeye sahip olmayan partilerin üçüncü ittifak gibi tartışmalarla siyaseti köhne vekil pazarlıklarına indirgedikleri koşullardan ve yaklaşımdan bir Şili çıkmaz. Son 19 yılın pahalılık rekoru kırılmışken, enflasyon artışını araştıran bağımsız kuruluşlar yüzde 80 civarında bir enflasyon patlaması tespit etmişken, asgari ücrete yapılan zamlar yılbaşı zamlarıyla buhar olup olup uçmuşken, akıl almaz bir fakirleşme yaşanır ve tüm kaynaklar küçük bir sermaye grubuna aktarılırken sokağa çıkmak, işçi sınıfını hareketlendirmek, bir grev dalgasıyla bile bile yoksullaştırma politikalarına yanıt vermeyi örgütlemek yerine seçime endekslilik yaklaşımının ana akım sol norm haline gelmesi moral bozuyor. Muhalefet ittifak bileşenleri olarak devlet kadar eski bir milliyetçi olan Akşener ve devletin kurumsal yapısının içinden gelen Kılıçdaroğlu'ndan söz edilmesiyse hicap veriyor.

Boric seçim döneminde bir yandan sokağın sesini dinlerken, aynı zamanda merkeze seslenen politikaları da dile getirmeye başlamıştı. Syriza deneyiminden sonra Boric'in sağa mı taviz vereceği solun ve sosyal hareketlerin taleplerini mi savunacağını belirleyecek olan sokaktaki sosyal hareketlerin mücadelesi. Türkiye'de hem seçimlerde iktidar ittifakının yenilmesini hem de yerine gelecek olanın sağcılığının sınırlanmasını sağlayacak olan seçim öncesi kazanana kadar mücadele edip etmeyeceğimiz, krizin faturasını sorumlularına yüklemeyi başarıp başaramayacağımızdır.

Gabriel Boric, 2012'de öğrenci lideri olarak Şili'de bir konuşma yapıyor.

Gabriel Boric, kapanış kampanyası etkinliğinde.

KAPATMA DAVASININ VE NAMLULARIN HEDEFİNDEKİ PARTİ

Mecliste grubu bulunan 3. büyük parti HDP, bir kez daha ağır bir baskı ve saldırı dalgası ile karşı karşıya.

2019'da gerçekleşen yerel seçimlerde 65 belediyeyi Halkların Demokratik Partisi adayları kazanmıştı. Bunlardan 49'una İçişleri Bakanlığı tarafından kayyum atandı. 72 belediye eş başkanı gözaltına alınırken, 37'si tutuklandı. Aynı dönem HDP'nin siyasi faaliyetleri sistematik olarak engellendi, çok sayıda partili hapse atıldı.

Kapatma davası

Bugün seçim anketlerine bakıldığında, HDP'nin yüzde 10 barajının üstünde olduğu görülüyor. Milletvekilleri, parti aktivistleri tutuklanan; yasal demokratik faaliyetleri polis kuşatmasıyla sınırlandırılan HDP, devletin hışmına, AKP+MHP'nin açtığı propaganda savaşına rağmen, seçmenleriyle birlikte ayakta duruyor.

2022 yılı, Türkiye siyaseti ve bu denklemde kilit rol oynayan HDP açısından kritik bir yıl.

Anayasa Mahkemesi, HDP hakkında açılan ve çok sayıda siyasetçiyi yasaklı hale getirecek kapatma davasında karar verecek.

Kapatmayı isteyen devlet güçleri, faşistler ve aşırı sağ durmadan HDP'yi karalamaya, seçmenlerin geri kalanına bu partiyi şeytan gibi göstermeye canla başla çalışıyor. Fakat tek çaba bu değil.

Deniz Poyraz'ın katli ve silahlı saldırılar

17 Haziran 2021 günü HDP İzmir İl Örgütü'nü basan silahlı saldırgan, genç partili Deniz Poyraz'ı vahşice katletmiş, ölü bedenine işkence yapıp, bunu whatsapp grubunda paylaşmıştı. Deniz Poyraz cinayeti soruşturmasında bugüne kadar açığa çıkanlara göre, katil İzmir'de şaibeli bir atış poligonunda ve Suriye'de savaş bölgesinde askeri eğitim almış. Olayın bireysel bir saldırı değil, planlı ve örgütlü olduğu baştan belliydi.

28 Aralık'ta bu kez İstanbul Bahçelievler'deki HDP örgütü hedef alındı. 2 partili bıçakla hafif yaralandı. Saldırgan parti binasına tabanca ve bıçakla, katliam yapmak için gelmişti. Ancak partillerin müdahalesi sayesinde amacına ulaşamadı. Saldırgan yakalanırken, soruşturma hakkında gizlilik kararı verildi.

Ertesi gün, 29 Aralık'ta Deniz Poyraz cinayeti davasının ilk duruşması İzmir'de görüldü. Katil, jandarmalarla sıkı fikirdi, pişkince gülüyordu. Mahkeme düzeninde Poyraz

ailesi katile yakın oturtuldu ve katil laf atarak dışarı çıkartılırken acılı ailenin önünden geçirildi.

3 Ocak günü ise HDP Bahçelievler'e silahlı ve bıçaklı saldırıda bulunan Muhammed Eren Sütçü, çıkartıldığı mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

HDP'den elinizi çekin

Devrimci sosyalistler, kapatma davasına karşı HDP ile dayanışıyor, yapılan saldırıların faillerinin açığa çıkarılmasını istiyor.

İstanbul'daki son silahlı saldırının ardından bir açıklama yapan DSİP, şunları vurguladı:

"Bu saldırılar, HDP'ye yönelik kapatma davasının yarattığı iklimin bir sonucudur.

Bu saldırılar, HDP'nin iktidar tarafından sürekli hedef gösterilmesinin, hukukun yerine keyfiyetin hakim olduğu yönetim tarzının bir ürünüdür.

Bu saldırıların nasıl ve kimler tarafından planlandığı açığa çıkartılmalıdır.

Saldırıları önleyemeyen, sorumlularını bulamayan siyasiler istifa etmelidir.

HDP ile halkların eşit koşullarda kardeşliği için; ırkçılığa, savaş çığırktanlarına karşı verdiğimiz mücadelede dayanışma içinde olmaya devam edeceğiz."

ZEHİR SAÇAN İKİ İRKÇİ

Eğer geçen yılın ırkçılık şampiyonları seçilseydi, iki isim birinciliği paylaşacaktı.

Bunlardan biri hala CHP'den atılmayan Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan. Bolu'yu, Türkiye'nin geri kalanından ayrı bir eyaletmiş gibi yöneten CHP ve İYİP'li belediye meclisinin, sığınmacılar/göçmenler için suyun metre kub fiyatının 2,5 dolara yükseltilmesi ve nikah ücretlerinin 100 bin lira yapılması kararının yürütmesi mahkeme tarafından durduruldu.

Durduruldu fakat Tanju Özcan gibiler sayesinde Bolu, Türkiye vatandaşı olmayan herkes için yaşanmaz bir yer haline getirildi. Hem CHP hem de devlet tarafından yaptırım uygulanmayan ırkçı belediye başkanı, tüm ırk-

çılara moral ve referans kaynağı oldu.

Diğer ırkçılık şampiyonu ise kuşkusuz Ümit Özdağ. Kürtlere, Ermenilere karşı yürüttüğü nefret kampanyalarına mültecileri ekleyen Özdağ ve partisi, muhalefetin en milliyetçi kesimlerinin oylarına oynarken, iktidar partisi muhalefeti kemirdiği için Özdağ gibilere neredeyse dokunulmazlık zırhı sağlıyor.

İzmir'de Suriyeli göçmen bir kuyumcuya kimlik ve vergi denetimi yapan Özdağ, Torbalı ve Ankara Altındağ'daki ırkçı saldırıları bizzat kıskırtmıştı. Fakat Özcan gibi Özdağ'a da gerçek bir yaptırım yok.

Bu iki figür şahsında bir kez daha tekrarlamamız ki ırkçılık yasaklanmalıdır.

BARIŞTAN YANA
Yıldız Önen

"AÇ KAL-ÜŞÜ-BU KİŞİ BÖYLE GEÇİR"

Sefalet inanılmaz bir hızla büyüyor. Hızla yoksullaşıyoruz. Asgari ücrete yapılan zam 31 Aralık-3 Ocak arasında eridi hemen hemen. İnsanlar alışverişe giderken almak istediği ürünü en ucuz nerede bulacağını uzun uzun düşünüyor. Asgari ücret ortalama işçi maaşı haline geldi. Yoksulluk sınırının çok gerisinde değil sadece, açlık sınırının da gerisinde. Milyonlarca insan açlık sınırının altında bir ücretle yaşamaya mahkûm.

Elektriğe, doğalgaza yapılan zamlar zaten kıt kanaat geçinen insanları soğukta ve karanlıkta oturmaya zorluyor. Hiçbir işçinin fahiş zamların altından kalkması mümkün değil. İktidar, insanlara açık açık, "aç kal-üşü-bu kişi böyle geçir" diyor.

Eğitim masrafı, çocukların okul parası, yakacak parası, elektrik parası, market parası, her gün artan ev kiralari, ulaşım zamları, simite ekmeğe gelen zamlar, bir işçi ailesinin geçinmesinin imkânsız olduğu boyutlarda.

İnsanlar aç. Yoksul. Üşüyor.

Borçla, dayanışmayla, sonraki yılları için de borçlanarak, olmayan parasını harcayarak, pahalı evlerden daha ucuz evlere taşınarak, doğalgazı yakmayarak yaşamaya çalışıyor.

İktidarın her şeyiyle yanlış olan "faiz sebeptir" politikası krizi şiddetli bir hâle getirirken, ekonominin tüm yükünü taşıyan emekçiler bir de krizin yükünü taşıyamaya zorlanıyor.

İşte tam bu anda susması, utanması, biraz gizlenmesi gerekenler konuşmaya başlıyor. Yüzsüzlük çağının yalancılara sıraya girip arka arkaya açıklamalar yapıyor.

Hülya Avşar "Gerekirse simit yiyeceğiz, ama bugünleri beraber atlatacağız." derken, Ahmet Özhan "Bugün içinde olduğumuz ekonomik döngüde gerekirse bir ekmeğe yerken bunu yarım ekmeğe düşüreceğiz." açıklamasını yaptı. İktidarın en sağcı parçalarından birisini temsil eden akit gazetesi ise şöyle bir haber yaptı: "özellikle kış aylarında soğan-ekmek yerseniz, bağırsıklık sisteminizi güçlendirebilirsiniz."

Biliyoruz, gerekirse simit yiyeceğiz diyen, asla simit yemeyecek. Üstelik, 4 kişilik bir aile günde iki kere sadece simit yiyerek yaşasa bir de yanında şekersiz çay tüketse ayda yaklaşık 1200 lira harcamak zorunda kalır. Asgari ücretliyse maaşının dörtte birini günde iki kere simit yemeye harcamak zorunda kalır. Şömineli evinden insanlara doğalgazı çok yakmayan uyarısı yapan şımarıklar, biliyoruz ki gürül gürül ısıtıyorlar. Akit gazetesinin patronları, köşe yazarları, biliyoruz ki soğan ekmeğin faydalarını bilmezler. Soğan ekmeğe yemezler.

Şimdi yeni bir evreye girdik: Yüzsüzlük çağının kapısı aralandı bu memlekette. Yoksulları yoksulluklarına alıştırmaya ve yoksulluğun sorumlularını aklamaya yeminli zenginler korusu bu.

Farkında değiller ama yoksulların öfkesinin geometrik olarak artmasına neden oluyorlar. Aç insanlara aç kalmayı salık vermekteki yüzsüzlük hiç unutulmayacak.

ŞİLİ 1970

UMUT NEDEN KAYBEDİLDİ?

52 yıl önce Salvador Allende Şili Cumhurbaşkanı seçildi. Geçtiğimiz hafta da Gabriel Boric cumhurbaşkanı seçildi. Allende ABD destekli bir darbeyle üç yıl sonra devrildi. **Sophie Squire**'ın, umudu korkuya dönüştürenin ABD ve ordudan daha derin sorunlar olduğunu tartıştığı bu makalesi güncelliğini koruyor. Bu tartışma bugün de Şili'nin kaderinde önemli bir yer tutuyor.

Elli yıl önce sosyalist Salvador Allende, işçi mücadelesi dalgasının ortasında Şili cumhurbaşkanlığı seçimlerini kazandı. Ancak üç yıl içinde ABD destekli bir darbe, bu umutları kana bulayan General Augusto Pinochet'yi iktidara getirdi.

Allende'nin devrilme hikayesi emperyalizmin ve sermayenin kendi çıkarlarına temelden meydan okuma girişimlerine nasıl karşı çıkacağına bir örneğidir. Bu aynı zamanda patronların ve yönettikleri devletlerin gücünü kıramamanın, toplumu değiştirmek isteyenler için nasıl felakete dönüşebileceğine dair önemli bir derstir de.

Şili'nin Eylül 1970'teki cumhurbaşkanlığı seçimleri, sosyalist Allende'yi sağcı bankacı Jorge Alessandri'yle karşı karşıya getirdi. Diğer aday işçi ve köylülerin değişim taleplerini yatıştırmak için küçük reformlar sözü vermiş olan, iktidardaki Hristiyan Demokrat Partisinden Radomiro Tomić idi.

Allende, Sosyalist ve Komünist Partisi başta olmak üzere, daha başka küçük sol partilerin de oluşturduğu Halk Birliği (PU) ittifakını temsil ediyordu.

Radikal

PU, açıkladığı yeni programı ile geçmişten radikal bir kopuş sözü verdi. Bankaların ve şirketlerin, patronlara bir kuruş tazminat ödenmeden “kamulaştırılacağı”; büyük toprak sahiplerinin varlıklarının da kamu mülkiyetine alınacağını açıkladı.

Hristiyan Demokratlar 1970'den önce altı yıl görevdediler.

1964'te başkan Eduardo Nicanor Frei Montalva “özgürlük devrimi” sözü vermişti. İnsanları yoksulluktan kurtarmak ve ABD'ye ekonomik bağımlılığı sona erdirmek için toprak reformları ve diğer değişikliklerden bahseden Montalva, Şili'de kapitalizmi geliştirmeyi umuyordu.

Ancak bu tür ılımlı politikalar bile zenginler için çok fazlaydı. Jorge Alessandri'yi destekleyecek olan Ulusal Parti ve toprak sahiplerinin oluşturduğu SNA lobi grubu verilen bu sözleri engellemek için biraraya geldi.

Ve Montalva'nın tüm söylemlerine rağmen, sıradan insanlar için çok az şey değişti. Yüksek orandaki işsizlik devam etti, ekonomi durgunlaştı ve Şili'nin hayatta kalmak için ABD parasına olan bağımlılığı daha da arttı.

Böylece işçi sınıfı ve yoksullar grev ve toprak ele geçirme dalgasıyla meseleleri kendi ellerine aldılar. 1970 yılına gelindiğinde yüz binlerce işçinin katıldığı 5.295 grev gerçekleşmişti.

Bu radikalleşme ortamında işçiler, değişimi sağlaması için Allende'ye umutla bağlandılar.

Allende yüzde 37 oyla birinci, Alessandri ise yüzde 35 oyla ikinci oldu. Hükümete karşı artan öfkeyi dindirmek için Hristiyan Demokratlar, yüzde 28'le üçüncü olabilen “sol aday” Tomić'e oy vermişlerdi.

Allende doğrudan kazanamadığı için milletvekilleri, seçimi parlamentoda onaylamak zorunda kaldı.

Böylece bir uzlaşma sağlandı. Cumhurbaşkanı olmak için Allende'nin Hristiyan Demokratların oylarına ihtiyacı vardı ve “Garantiler Tüzüğü”nü imzaladı. PU Hükümetinin ordu ve kilise de dahil olmak üzere hiçbir devlet kurumuna müdahale etmeyeceğini kabul etti.

Bu karar nihayetinde ölümcül olacaktır. Allende göreve gelecekti, ancak radikal reformlarını durdurmak isteyen devlet güçleri istediklerini yapmaya devam edebilirdi.

Allende hükümeti bazı vaatlerini yerine getirdi. Doksan fabrika kamulaştırıldı ve 1000'den fazla mülke el konulup dağıtıldı. İşsizlik düştü.

Mavi yakalılara yüzde 38, beyaz yakalılara ise yüzde 120 zam yapıldı.

ABD başından beri Allende'yi baltalamak için çok çalıştı. CIA'nın daha sonra yayımladığı belgelerde, “Allende'nin bir darbeyle devrilmesi kesin ve sürekli bir politikadır” denildiği ortaya çıktı.

Güvenlik şefi Henry Kissinger, “İnsanları sorumsuz olduğu için bir ülkenin Marksist olmasına neden izin vermek zorunda olduğumuzu anlamıyorum” demişti.

Ancak Allende'nin sorunları ABD ve ordu sorunlarından çok daha ötelere geçti. Sosyalizmin parlamento ve devlet kullanılarak ortaya çıkarılabileceği fikri olarak tanımlayabileceğimiz Allende'nin “reformizm”i en önemli ve kritik konu oldu.

Sorun şu ki, Allende'nin de öğrendiği gibi, devlet tarafsız olmaz. Kapitalist bir devlet ve onun farklı unsurları – generaler, polis, casuslar, seçilmemiş bürokratlar – onu devirmek için çalıştılar.

Bu yüzden Allende'nin parlamentoda bir desteği olsa da kapitalizm gerçek gücü dışında orduda, patronlarda ve onların çıkarları için savaşıyor devlette yatıyor.

Ama bu gücü kırabilecek bir güç var, işçiler. Kapitalistler kar elde etmek için işçilere bağımlılar ve onlar da sistemi kapatabilirler.

Savaş

Şili'nin işçileri savaşmaya hazırды. Fakat Allende'nin değişim vizyonu onu hareketle çarpışma noktasına getirdi. İşçi eylemleriyle desteklenen sosyalist bir hükümetin yukarıdan değişimi uygulayacağı bir sistem öngörmüştü.

Allende'nin devlet mülkiyeti kavramı, iktidarı ele geçiren ve toplumu kendileri yöneten işçilere olan bağla tanımlanan sosyalizmin devrimci vizyonundan çok farklıydı.

Radikal reformizm hem parlamentoya hem de sokaklara bakabilirken, ana odak noktası parlamentodur.

1971'in sonunda, ülke genelinde rekor sayıda toprak işgali ve grev meydana geldi.

İşçiler bir araya gelerek “Kordonlar” oluşturmaya başladılar. Bunlar, patronlara karşı örgütlenmek ve patronların ekonomik sabotajları karşısında üretimin devam etmesini sağlamak için bir araya gelen farklı işyerlerinden işçi gruplarıydı.

Ancak PU, işçileri desteklemek yerine bu hareketi yatıştırmaya çalıştı.

Allende işçilere itidal göstermeleri için yalvardı ve devrimci solu “yasadışı toprak ve mülk gaslarına son vermeleri” konusunda uyardı.

Bir radyo röportajında, “Vefakar güçlerin durumu normalleşireceğine tamamen güvendiğim için insanlar sakin kalmalı” dedi.

Korkulan

Küçük işletme sahipleri ve üst düzey profesyoneller gibi orta sınıflar, patronların ve toprak sahiplerinin zenginliğinden ve gücünden yoksundu. Ancak işçi hareketinin ayrıcalıklarını ortadan kaldırmasından korktular.

Komünist Parti, onların sağa kaymalarını önlemek için hükümetin işçilere karşı sert bir tavır alması gerektiğini savundu.

1972 Yılı'nın Mayıs ayında Concepcion şehrinde, sosyalistler ve işçiler sağcı bir gösteriyi protesto ettiler. Komünist milletvekili ve parti liderliğinin bir üyesi olan Vladimir Chavez, polise protestoları şiddetle dağıtma emri verdi.

Şili'nin ana sanayisi olan bakır madencileri daha iyi ücret talep etmek için harekete geçtiğinde, Allende onları “hainler” ve “faşistler” olarak adlandırdı. Başkent Santiago'ya protesto için gittiklerinde çevik kuvvet polisi ile karşılaştılar. Orta sınıflar, işçi hareketine tepki olarak protestolarını hızlandırmaya devam etti. Hükümet işçileri bastırmak için harekete geçmezse, hükümetin değiştirilmesi gerektiğini söylemeye başladılar.

Patronların üretimi kısması ve ekonomik sıkıntılar nedeniyle fiyatlar yükseldi ve PU sağdaki desteğini bir miktar kaybetti.

İşçi hareketiyle birlikte olmak yerine Allende, durumu istikrara kavuşturmak ve hükümetini sağlamlaştırmak için devletin yanında yer aldı. Hatta kabinesine iki önde gelen generali soktu. Ancak Sosyalist İşçi geleneğinden devrimcilerin 1971'de uyardığı gibi, “Grevcileri vurmak için kullanılan aynı ordu, oturup egemen sınıfın oyun dışı kalmasına izin veremez.”

11 Eylül 1973'te General Pinochet ve ordu, Allende'yi devirmek için bir darbe başlattı. İngiltere'den satın alınan savaş uçaklarının ve ABD'nin tam desteğiyle ordu başkanlık sarayını bombaladı. Allende kuşatmada öldü.

Ardından gelen dehşette 30.000'den fazla insan öldürüldü, binlerce kişiye acımasızca davranıldı; hapsedildiler ve işkence gördüler. Pinochet'in diktatörlüğü 1990'a kadar devam etti.

Şok Dalgaları

Darbe, sosyalist harekete şok dalgaları gönderdi.

Bazı sosyalistler, Allende'nin çok hızlı gittiği sonucuna vardı. Şili'nin, sosyalistlerin ve işçi hareketinin orta sınıflarla ittifakları aranması gerekliliğini gösterdiğini savundular. Ancak bu, gerçek değişim için mücadeleyi sonsuza kadar ertelemek anlamına gelmekte. Diğerleri ise Allende'nin tavizlerini sert bir dille eleştirmekle birlikte, işçi hareketine daha çok benzeyen daha cesur bir reformizmin başarılı olabileceğini söylediler.

Ancak bu sadece kadranı parlamento dışı eylemlere doğru biraz daha ilerletme meselesi değil. İngiliz İşçi Partisi, Yunanistan'daki Sıyrza, İspanya'daki Podemos ve ABD'deki Bernie Sanders'ın farklı stresleri var.

Ama hepsi patronların, devletin ve kendi siyasi örgütlerinin gücü karşısında başarısız oldular.

Kapitalizme meydan okuyacak gerçek güç sokaklarda ve en önemlisi işyerlerinde yatıyor. Ve bu işçi gücünün amacı, bir sol seçim projesini desteklemek değil, patronlardan iktidarı almak ve toplumu onlarsız yönetmektir.

ONLAR DA YAŞAMASIN İSTİYORLAR SOKAK HAYVANLARINI TERK ETMEYECEĞİZ!

TUNA EMREN

Hayvan hakları savunucuları yıllardır hayvanları insan şiddetinden koruyacak bir yasanın çıkarılmasını bekliyordu. Yaşam hakkının ihlali anlamına gelen eylemlerin sona erdirilmesini sağlayacak yasanın yerine bir genelge yayımlandı, onlara şiddet uygulayıp işkence edenlerin cezalandırılması gereken yine hayvanlar cezalandırıldı.

Çevre ve Şehircilik (ve İklim Değişikliği) Bakanlığının çıkardığı genelgede, kent hayvanlarına yönelik “önlemler” alınması gerektiğinden bahsediliyor. Aslında belediyelere bir genelge gönderilecekse, bunu Tarım ve Orman Bakanlığının yapması beklenirdi, çünkü onun görev alanıydı. Fakat ismi de kendisi gibi her şeyi kapsama iddiasında olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığının geldi. Bahsi geçen önlem ise sokak hayvanlarının toplanıp rehabilitasyon merkezlerine yollanması. Fakat aslında kent hayvanlarına, yani yaşam alanı kentin sokakları, bahçeleri, parkları olan hayvanlara sokakta yaşama yasağı getirilmiş oldu.

Oysa 2004 yılında yürürlüğe giren 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun 6/4 maddesi diyor ki; sokak hayvanları barınaklarda değil sokaklarda yaşar. Belediyeler ise bu hayvanların asılanması, bakımlarının yapılması, sağlıklarının korunması, kısırlaştırılmaları gibi bazı sorumluluklarını yerine getirip, onları aldıkları yerlere bırakmakla yükümlüdürler.

Barınaklar yalnızca bakıma muhtaç, güçten düşmüş hayvanlar içindir. Ve bu koruma merkezlerinin birer ölüm kampına değil, hayvanların ihtiyaç duyduğu her türlü bakımın sağlandığı tam teşekküllü merkezlere benzemeleri gerekir.

Agresif olan köpekler mi?

Pitbull cinsi de dahil hiçbir köpek doğuştan saldırgan değildir.

Birçok köpek cinsinin düzenli egzersiz ihtiyacı olur. Ayrıca insanlarla ve bilhassa da çocuklarla sosyalleşebilmelidirler ki huzurlu ve sakin kalabilsinler. Huzurlu kalabilmeleri için bir şeye daha ihtiyaç duyuyorlar; sınırlar ve kurallara. Ancak bu kurallar, onlara sosyal alan tanımadığımız, sevgi ve saygı göstermediğimiz takdirde hiçbir işe yaramaz. Bunların yanı sıra, tüm köpeklerin sağlam bir güven duygusuna da ihtiyacı olur. Birlikte yaşadıkları insanları “sürünün lideri” olarak kodlamak isterler. Aksi halde “sürüye bir lider gerekir, o değilse kim?” karmaşası yaşanır ve bu da onları kimi durumlarda saldırganlığa itebilir.

Özetle köpeklerle yaşamaya kalkışan herkesin en başta iyi bir lider olmayı öğrenmesi, aynı evi paylaştığı bu canlıya saygı ve sevgiyle yaklaşması, gerektiğinde ona sınırlarını hatırlatması, yani kalkıştığı bu işin sorumluluğunu üstlenmesi beklenir. Ve saldırgan bir köpek de genellikle ya psikolojik ve/veya fiziksel şiddete maruz kalmış ya da yeterince

iyi bakılmamış bir köpek oluyor – ki ikincisi de bir şiddet türü zaten.

Bir köpek şiddete sebep olduğunda, bunun asıl suçlusu, onu bu hale getiren, saldırma ihtimali olduğunu bile çevredeki insanlar adına hiçbir önlem almayan kişidir. Bakımını üstlendiği canlının iyi bir yaşam sürme hakkını ihlal etmekle kalmamış, başka insanların yaşam hakkına da hiç saygı duymadığını göstermiştir çünkü.

Bu nasıl yasa?

Yaşadığımız kentler sadece bizlere ait değil. Diğer canlılarla paylaştığımız bu ortak yaşam alanlarının ilk kurallarından biri, her canlının iyi bir yaşam sürme hakkını savunmak olmalı. Devlet dediğimiz aygıt da neticede – eğer ki katiller adına değil de bizler adına karar alıyorsa – her canlının iyi yaşam hakkını tesis etmekle yükümlüdür. Yasalar da köpeklerin cinsine ya da sahiplik durumuna göre belirlenemez.

Türkiye’de 15 milyon sokak hayvanı olduğu söyleniyor. Yukarıda bahsettiğim yasanın bir gereği olarak, her belediyenin barınak açması gerekirdi. Ancak sayıları binin üzerinde olan belediyelerden sadece 256’sının bir barınağı veya kısırlaştırma merkezi olduğunu öğreniyoruz.

Peki şimdi köpekleri sokaktan işkence ile toplayan yüzlerce belediye bu canlıları nereye yönlendirdi? Hayvanların “rehabilitate edilecekleri” iddia ediliyor ya hani, nerede, hangi tesiste ya da barınakta, kimler tarafından edilecekler?

Hayvanlara yapılan işkence ve zulme gözlerini kapatan siyasi iktidar, kent hayvanlarına yıllardır katliam yapmakta olan birçok

Yaşadığımız kentler sadece bizlere ait değil. Diğer canlılarla paylaştığımız bu ortak yaşam alanlarının ilk kurallarından biri, her canlının iyi bir yaşam sürme hakkını savunmak olmalı. Devlet dediğimiz aygıt da neticede her canlının iyi yaşam hakkını tesis etmekle yükümlüdür.

belediyeyi işkenceye devam etmeleri için yüreklendirmiş oldu. Köpeklerin bazılarının toplama esnasında kalp krizi geçirdiklerine dair haberler geliyor. Konya’da bir belediyenin sokaktan topladığı hayvanlar çöplükten çıktı. Hayvan düşmanları açıktan saldırıya, ellerinde silahlar ve sopalarla hayvanları sokak ortasında katletmeye başladılar.

Korunması gerekenin köpek düşmanları değil köpekler olduğunu hepimiz anlayabiliyoruz elbette. Bunda anlaşılacak bir şey yok. Bu, hayvanlara yönelik şiddete hapis cezası vermek ya da vermemek arasında yapılan bir seçim. Vermemeyi seçen de zaten bu kararıyla şiddeti teşvik etmiş oluyor.

KRİZİN FATURASINI SIRTIMIZA YÜKLÜYÖRLER

ÇAĞLA OFLAS

Ekonomik kriz, bu rejimin yarattığı çoklu krizlerin en çok can yakan bileşeni. Hükümet, ekonominin içinde bulunduğu kaynak krizini aşmak amacıyla emekçilerden sermayeye kaynak transferi için faiz indiriminde bulundu. “Kara Salı” olarak anılan günde TL dolar karşısında 8,30’lu seviyelerden 15, 18’li seviyelere geriledi. Halkın alım gücü ateşe tutulmuş bir kartopu gibi erirken, Cumhurbaşkanı Erdoğan, rekabetçi kur, yüksek istihdam ve yüksek ihracat odaklı, “Çin Modeli”ni ilan etti. Ekonomide yaşanan derin sorunları çözmekten çok, işçileri sıfır maliyetle çalıştırmayı hedefleyen “model” birkaç günde çuvalladı. Döviz kurlarındaki engellenemeyen yükseliş karşısında da “kur garantili mevduat politikası” uygulamaya başlandı. Adı konulmamış faiz uygulamasında mudilere milyonlarca emekçinin sırtına bindirilmiş vergilerden oluşan hazine garantisi verildi.

Merkez Bankası’ndaki 128 milyar doları buharlaştıran, elinde döviz kalmayan iktidar milyonların yoksulluğu pahasına, ekonomik modelden modele sürüklenirken, dolar kurunun 11-13 lira arasına çekilmesinden büyük bir başarı hikâyesi çıkarmaya çalışıyor. Ekonomide yarattıkları kaotik durumu inkâr etmeye devam ediyor. AKP-MHP koalisyonu bir “beka meselesi” haline gelmiş iktidarı sürdürmek için, tabanındaki çözülmeyi ve oy kaybını durdurmak istiyor. Seçimleri kazanmak için yarattıkları “yalancı baharla” milyonları bile fakirleştirdiler. Son birkaç haftadır yüzde 40 oranında fakirleşen milyonların öfkesini durdurmak için baskı ve korku atmosferini sürekli sıcak tutuyorlar. Ancak sefalet koşulları korku atmosferinin yerini hızla öfkeye bırakabilir. Milyonlar harekete geçmeye başladığında korku hızla yer değiştirebilir.

Temel ihtiyaçlara fahiş zam

Dolar kurunun yükselişinin yarattığı hayat pahalılığı karşısında ücretler ateşe deşmiş kartopu gibi eridi. Emekçi kitleler temel ihtiyaçlarına ulaşamaz duruma geldi. “Ucuzluk” sloganlı yoksul kesimlerin alışveriş yaptıkları A101, BİM gibi mağazalarda bile temel ihtiyaçların etiketleri değiştirilmeye başlandı.

Sadece yılbaşı gecesi, yeni yıla girmeden 1 dakika önce ilan

edilen zamların etkisi şöyle oldu:

-Konutlarda kullanılan doğalgaza yüzde 25, elektrik üretim amaçlı kullanılan doğalgaza yüzde 15 zam yapıldı. Bu şu anlama geliyor:

100 TL olan fatura 152 TL’ye, 150 TL olan fatura 240 TL’ye, 200 TL olan fatura 350 TL’ye, 250 TL olan fatura 465 TL’ye ve 300 TL olan fatura 580 TL’ye çıkacak. Bunlar yaklaşık sayılar ama yılbaşı zammının ağırlığını gösteriyor.

İnsanlar fakir sofralarda yılbaşını kutlarken bir yandan da 40 litrelik benzinde 20 liralık, MTV’de yüzde 25 artış, pasaport bedelinde yüzde 36, emlak vergisinde yüzde 18, ehliyet harcında yüzde 36 zam gerçekleşti. Halihazırda aşırı pahalı

Osmangazi Köprüsü geçiş ücreti 147,50 liradan 184,50 liraya çıktı. Boğaz köprüleri zamlandı. Avrasya Tüneli geçiş ücreti 46 liradan 53 liraya, İstanbul Marmaray’da ise en uzun mesafe yüzde 23’lük artışla 8,91 liradan 10,95 liraya çıktı. Aylık Mavi Kart yüzde 36 arttı. Zamdan önce 316 lira olan Mavi Kart artık 430 lira.

Zam yağmuru böyle sona ermedi. İETT ücretleri yüzde 36 zamlandı, metrobüs ücretleri yüzde 36 zamlandı, böylece tam uzun mesafe 5,98 liradan 8,13 liraya çıktı. Minibüs, taksit mobil telefon aboneliği gibi alanlarda da boş durulmadı ve zamlar yağmur gibi yağdı.

Kara Salı’dan beri, 5 litrelik ayçiçeği fiyatı 125 liraya, bir litre süt 16 liraya ve bebek maması ise 145 liraya yükseldi.

Yüksek enflasyon düşük ücret politikası

TÜİK’in manipüle edilmiş enflasyon rakamlarının aksine market alışverişleri enflasyon rakamlarının yüzde 50’nin çok üzerinde olduğunu göstermekte. Yıl içinde bu rakamların yüzde yüze ulaşması bekleniyor. Enflasyon rakamları yukarı doğru yükselişten ücretler aşağı doğru çekilmekte. İktidarın “Son 45 yılın en yüksek asgari ücret zammı” olarak tanımladığı 4 bin 250 liralık zam yüksek enflasyonla birlikte açlık sınırında kaldı. Üstelik, DİSKAR’ın araştırmasına göre ücretler resmî enflasyonun bile altında kalırken, ortalama ücret ile asgari ücret arasındaki makas da kapanmış durumda. 2012-2021 arasında brüt ücretlerde yüzde 197 artış yaşanırken, TÜFE’de yüzde 221 oranında artış yaşandı. Yine rapora göre iş gücü maliyetleri de üretici fiyat artışlarının 34 puan altında kaldı.

Asgari ücrete zam yapıldığı gün iktidarın bütün böbürlenmelerine rağmen dolar karşılığında asgari ücretle 1 Ocak 2021’de 7062 yumurta alınabilirken, 1 Ocak 2022’de 4250 yumurta alınabilecek. Bu Türkiye’de alım gücünün ne kadar şiddetli düştüğünün göstergelerinden birisi.

MİLYONLARIN BİRLEŞİK MÜCADELESİNE İHTİYACIMIZ VAR

Yeni atanan Maliye Bakanı Nebati, "gözlerimdeki ışıltıya bakın, ekonominin nasıl olduğunu anlarsınız" dedi. Bakan Nebati'nin gözlerindeki ışıltının nedeni bilinmez ama evlerine ekmek getiremeyen emekçi kitlelerdeki artan öfke ve huzursuzluk çok büyük.

Ekonomide sadece patronları kollayan kontrol dışı tutarsız uygulamalar korkunç bir yıkım yaratmış durumda.

İşsizlik ve yoksulluk, gelir dağılımındaki eşitsizlik, adaletsizlik, ifade, örgütlenme ve gösteri haklarına yapılan saldırılar emekçi kitleleri harekete geçirmeye başladı. Eylemlere, grevlere katılan işçilerde "Artık yeter" ruh hali daha hissedilir halde. "Kara Salı" öncesinde yüzde 10-15 bantlarında imzalanan toplu sözleşmeler, yüksek oranda yapılan zamlar karşısında ek ücret talepleriyle başlayan eylemler, iş bırakmalar, ekonomik krizle birlikte "Geçinemiyoruz" eylemleriyle ivmelendi. Pandemi nedeniyle kapanma sürecinde, patronlar ve iktidar iş-

çilere can güvenliği/iş güvenliği ikilemini dayattı. Sermayenin kâr uğruna işçilerin güvenliği hiçe sayılırken, işçiler yoksullaşırken, sermayeye vergi afları, teşvikler yağdırıldı. Sefalet ücretleri dayatılan, doğru düzgün hiçbir destek alamayan işçiler kapanmanın bittiği "normalleşme" sürecinde hak ve ücret kayıplarını gidermek için mücadele etmeye başladılar. Sendikasılaşmaya, işten atılmalara, ücret kayıplarına karşı tek tek iş yeri bazında eylem sayılarında artış yaşanırken eylemler de radikalleşti. Sendikalaştıkları için işten atılan 9 arkadaşını geri aldırarak amacıyla fabrikayı işgal eden Mitsuba işçilerinin mücadelesi, Migros'un Esentepe'deki deposunda kötü çalışma koşullarını düzeltmek için fiilen greve çıkan işçilerin mücadelesi, 156 gün grev yapan Belkalper işçilerinin mücadelesi, Bakırköy Belediyesi tarafından dayatılan sıfır zamma karşı grev yapan işçilerin mücadelesi gibi; işçilerin kararlı duruşlarını yansıtan iş yeri merkezli pek çok mücadele yaşandı, yaşanıyor.

ÜCRET MÜCADELESİ ÖNE GEÇTİ

Ötoriterleşen yönetim altında krizin faturasını ödeyen işçilerin aşağıdan yükselen mücadelesi korku atmosferi ve baskılara rağmen daha belirgin hale geliyor. Yüksek enflasyon, hayat pahalılığı karşısında ücret mücadelesi yaygınlaşarak, kitleselleşmeye başladı. Pandeminin tüm yükünü omuzlayan sağlık çalışanları ücretlerin ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi için yıl boyunca hastane önlerinde basın açıklamaları yaptılar. Hekimler 24 Kasım'da Ankara'ya yürüdüler. İktidarın hekimlerin ücretlerinde iyileştirmeye gitmesi karşısında "sağlık bir ekip işidir" diyen sağlık çalışanları birleşti. 6 Kasım'da yurt çapında, farklı sendika, dernek ve odalarda örgütlenmiş sağlık çalışanları grev yaptı. İktidar doktorlara yaptığı iyileştirmeyi geri çekti ama sağlık çalışanları arasında birleşik mücadele sesleri yükselmeye başladı.

Kara Salı sonrasında sağlık çalışanları bir kez daha iş bıraktı. Bu sefer greve katılan işçilerin sayısında gözle görülür bir artış yaşandığı gözlemlendi. DİSK ve KESK tarafından yurt çapında düzenlenen "geçinemiyoruz" mitinglerine binlerce işçi katıldı. Aynı günlerde Belediye İş Sendikası grev yapan Bakırköy belediyesi işçileriyle kitlesel bir dayanışma mitingi gerçekleşti. 81 ilden otobüslerle Bakırköy'e gelen işçiler kent meydanını doldurdular. Grevler, mitingler, direnişler işçilerin eylem kapasitelerini arttırırken, hareketin birleşmesi ihtiyacının daha fazla

hissedilmesine de yol açmakta. Yüzde 5 artı 7'lik sefalet ücretlerine imza atan Memur Sen Konfederasyonu başkanı ek zam talebiyle Cumhurbaşkanı Erdoğan ile görüşmek zorunda kaldı. 3 Ocak'ta hem emeklilere, hem de memurlara yapılacak ek zam miktarı belli olacak. İktidar sendika bürokrasisi yardımıyla kamu çalışanlarını bir süre oyalandığını zannedebilir. Ama işçiler, iktidarın manipülasyonlu enflasyon rakamlarına göre yaptığı zamlarla market alışverişine çıktığında, oyalama taktiğinin işe yaramayacağını görecektir. Öte yandan MESS'in dayattığı sefalet ücretlerine karşı metal işçileri mücadele ediyor. Son bir yılda yüzde 585 oranında kârlarını açıklayan MESS patronları iktidarın yarattığı baskı ve korku atmosferine sırtını dayayarak, işçilere yüzde 12 oranında sefalet ücretini dayattı. MESS patronlarının kibirli tutumunun yarattığı öfke Türk Metal Sendikası'nı bile masadan kaldırmak zorunda kaldı. MESS patronları tekliflerini yüzde 17'ye çektiler. Bursa, Kocaeli, Eskişehir ve İzmir'de bulunan otomotiv fabrikalarında iş bırakmalar, basın açıklamaları, yürüyüşler gerçekleşti. Metal işçilerinin aşağıdan başlattıkları mücadele dalgası sonucunda fabrikalar grev kararı almaya başladılar. Kitleselleşme potansiyelini taşıyan tüm bu mücadeleler birleştiği takdirde hem kazanmak hem de, kadınları, göçmenleri, LGBTİ+'ları hedef tahtasına oturtan milliyetçi AKP-MHP koalisyonunu da yenmek mümkün olacak.

"İŞTE FED'İ KURAN GİZEMLİ AİLELER"

"NEBATİ DOLARIN SAHİPLERİNİ İFŞA ETTİ - İngiliz ve Amerikalı yarasalar çılgına döndü."

Böyle bir manşet görüp de yazıyı okumamak mümkün mü?

Merak ediyor insan: Doların sahipleri kimmiş ve anadili İngilizce olup karanlık mağaralarda baş aşağı uyuyan hayvanların dolarla ne alakası varmış?

Takvim gazetesinin güzel yazısını okuyunca anladım ki konu yarasalar değilmiş.

Ahmet Hakan'ın programında Amerika merkez bankası (FED) söz konusu olunca Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati şöyle demiş:

"Yalnız şu da var, Amerika'nın merkez bankası kamunun değil ki, beş tane ailenin."

Bunu okuyunca ben doğal olarak biraz şaşırımdım. Ahmet Hakan ise Nebati'yle aynı çevreden gelen bir kişi olduğu için hiç şaşırılmamış. Neden bahsettiğini gayet iyi bildiği için, gülerken, "O başka bir şeyden bahsediyorsunuz. Peki" demiş. Nebati de gülmüş. Ve Ahmet Hakan konuyu değiştirip devam etmiş.

Aralarındaki fark da burada ortaya çıkıyor.

Ahmet Hakan beş aile zırvasına inanıyor da olabilir, hiçbir fikrim yok, ama CNN televizyonunda bu zırvayı konuşmamak gerektiğini, konuşursa hem kendisinin hem televizyon kanalının gülünç duruma düşeceğini bilir.

Maliye Bakanı olan adam ise bu bilgiden bile yoksun!

Beş aile zırvasına inanmak çok koyu bir cehaleti işaret ediyor, ama en koyu cehaleti değil.

En koyu cehalet, saçma sapan komplo teorilerinin ortalık yerde savunulmaması gerektiğini bile anlayamamak, bilememek.

Ortalık yerde savunulmaz, ama Takvim gazetesinde savunulabilir elbet. Ve gazete Nebati'nin beş aile teorisinin arka planını anlatmış:

"FED doları basan kurumdur. ABD devleti ve hazinesinin Fed'de hiçbir hissesi bulunmuyor. Dolayısıyla dolar Amerika'nın parası olmuyor. Dolar Fed'e aittir. Fed, doları ABD'ye faiz koyarak borç verir.

FED'in kurucuları Rockefeller'in de içinde olduğu siyonist ailelerden oluşuyor. İşte FED'i kuran gizemli aileler: Rothschild ailesi, Rockefeller ailesi, Goldman Sachs ailesi, Kuhn Loeb ailesi, Warburg ailesi, Lazard ailesi, Moses Seifs ailesi.

En büyük hisseler Rockefeller, Rothschild, Warburg ailesine aittir. Bu aileler birbirlerine kız alıp verir. Dolayısıyla ABD'nin politikalarının bu ailelerin istekleri ve kabulleri olmadan dizayn edilmesi mümkün değil."

Ne kadar ilginç, ne kadar yaratıcı, değil mi? İşin içinden Yahudiler çıktı!

Dünyayı, Amerika'yı, FED'i, doları Yahudiler kontrol ediyor ve bu Yahudiler bazı kahraman Müslümanların çok kahramanca koruduğu Türkiye'yi yıkmaya çalışıyor.

Ve bunlara inanan bir adam Hazine ve Maliye Bakanlığı yapıyor!

HRANT DINK'SİZ GEÇEN 15 YIL...

HEPİMİZ

ERMENİ'YİZ!

OZAN TEKİN

Hrant Dink cinayeti göz göre göre geldi. Devlet görevlilerinin yalnızca bilgilerinin olduğu değil, birçoğunun bizzat örgütlenmesine katkıda bulunduğu bir cinayetti. Genelkurmay, MİT, İstanbul Valiliği onu çağırıp tehdit ettiler. Faşist gruplar Agos'un önünde gösteriler yaptı. Tutarlı bir enternasyonalist solcu olmasına rağmen, sert milliyetçi siyasi zemin içerisinde defalarca "Türklüğü aşağılamak" suçundan yargılandı. Mahkemelerinde aşırı sağcılar hedef gösterdi, ona ve arkadaşlarına fiziksel saldırılarda bulunuldu. Yaşamını yitirdiği gün yazdığı yazıda, ruh hâlinin güvercin tedirginliğini anlatıyor, ancak 2007 yılının zor geçeceğini tahmin etmesine rağmen kalıp mücadele edeceğini söylüyordu.

Hrant Dink, egemen sınıfın yönetim mekanizmasının tüm kanatlarının içerisinde olduğu bir planın sonucunda 19 Ocak 2007 günü, Agos gazetesinin önünde, 17 yaşındaki bir faşist katil tarafından öldürüldü. 14 yıllık yargılama sürecinde kâh kamera kayıtları "bulunamadı", kâh cinayeti işleyen "örgüt" bulunamadı. İktidarın siyasi ajandasına göre suçlu kâh Ergenekon oldu, kâh FETÖ. Devlet Denetleme Kurulu'nun yürüttüğü incelemenin sonucunda "Dink'in yaşam hakkının korunmasında ağır kamu hizmeti kusuru vardır" ifadelerine yer veriliyordu. Ancak bir türlü Dink ailesi avukatlarının istediği türden bir yargılama yapılamadı. Dink hakkında linç örgütleyenlerle ilgili sağlıklı bir süreç yürütülmedi ve Veli Küçük, Kemal Kerinçsiz, Oktay Yıldırım gibiler hakkında kovuşturmasızlık kararı oluşturuldu. Sorumluluğu tartışılan devlet kurumlarının mahkemelere verdikleri beyanlar ile yetinildi. Cinayette sorumluluğu olan İstanbul Valilik görevlileri ile İstanbul ve Trabzon MİT Bölge Başkanlığı görevlileri soruşturulmadı, yalnızca iki tanesinin şüpheli sıfatı ile ifadesi alındıktan sonra kovuşturmasızlık verildi. İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü ve görevlileri hakkında iddianame bile düzenlenmedi. Ailenin avukatlarından Hakan Bakırcıoğlu, tüm bunların sonucunda şöyle diyordu: "Davanın kapsamını ve sınırlarını belirlemeye çalışan, cinayeti tüm yönleri ile yargılamaya konu etmeyeceğini ortaya koyan Mahkemenin oluşturacağı kararının müdahil taraf olarak bizim için de davaya duyarlı olan toplum kesimleri için de ikna edici olmayacağını bu tarih itibarı ile beyan etmekteyiz."

Dink'in mücadelesi

15 yıldır adalet arayan bizler için, Ermeni devrimci Hrant Dink'in verdiği mücadeleyi anlatmak ve bugünün özgürlükçü aktivistlerine taşımak son derece önemli. Ermeni Soykırımı'ndan sonra on yıllar boyunca devam eden inkâr politikaları, onu destekleyen yalan mekanizmaları, 1990'lara geldiğinde iflas etmeye başlıyordu. Bunda öncü rol 1996 yılında Hrant Dink ve arkadaşları tarafından çıkarılmaya başlanan Agos

gazetesindeydi. Hrant Dink zaten gençliğinden itibaren sol örgütlerin içinde yer almış, hayatı boyunca demokrasi için mücadele etmişti. Agos'la birlikte Türkiye'deki Ermeni toplumunun sorunlarını dile getiriyor ve tabuların yıkılmasını, konuşulmayanların konuşulmasını sağlıyordu.

1915, Türkiye siyasetindeki iki anaakım çizginin, hem Kemalist geleneğin hem de muhafazakâr sağ geleneğin üzerinde milliyetçi temellerde anlaştığı bir konuydu. Türkiye devletinin temelleri bu büyük acımın üzerinden şekillenmiş, ilkel sermaye birikimini sağlayan bir mülk gaspı yaşanmıştı. Böylesi büyük bir toplumsal travmayı devletin inkâr politikası yok saymış, görünmez kalmıştı. Hrant Dink'in başını çektiği mücadele, bu karanlık perdeyi yırtıp attı.

Dink için mücadele

Bu enternasyonalist mücadele, devasa bir miras bıraktı. Öyle ki, Dink'in cenazesinde İstanbul'da yüz binler sokağa çıktı. "Hepimiz Ermeni'yiz" diyerek Türkiye devletinin tarih tezine, tüm varlık sebebine meydan okuyorlardı. Öyle ki, cinayeti tasarlayanların bir kısmı, cenaze yürüyüşünden sonra "Operasyon başarısız oldu" diye yazıyorlardı. Bu devasa kalabalık, önce "Ermenilerden özür diliyorum" imza kampanyasının, ardından 2010 yılından itibaren Taksim'de yapılmaya başlanan 24 Nisan anmalarının yolunu açtı. Büyük yüzleşme mücadelesi, Hrant Dink'ten devralınarak sürdürülüyordu.

Diğer yandan Hrant Dink için adalet mücadelesi de dur durak bilmedi. 14 yıl boyunca her dava öncesi Hrant'ın Arkadaşları

adliye önünden sesini yükseltti. 19 Ocaklarda binler Agos'un önünde buluştu. Avukatlar sık sık, sınırlı da olsa yürüyen davanın ve soruşturmaların bu adalet arayışının ürünü olduğuna vurgu yapıyorlardı. Şimdi 19 Ocak geliyor. Bir kez daha eski Agos binasının önünde olacağız. Hrant için adalet için.

Enternasyonalizm

Marksizmin en temel özelliklerinden birisi, uluslararası işçi sınıfının çıkarlarının teorisi olmasıdır. Farklı uluslardan patronlara karşı farklı uluslardan işçilerin kardeşliğini, soyut bir barışçıl temenni olarak değil, sömürülenlerin mücadelesinin somut bir gerekliliği olarak savunuruz. Hem 24 Nisanlarda hem 19 Ocaklarda verdiğimiz mücadele, işte bu anlayışın bir sonucudur.

"Hepimiz Ermeni'yiz" diye çıkan her ses, Türkiye'de işçileri patronların hakimiyetine sokan en temel ideolojiye, milliyetçiliğe vurulmuş büyük bir darbedir. Bu ses büyüdükçe, bugünlerde hayat pahalılığı ve yoksulluk karşısında büyük bir öfke duyan tek tek işçilerin kendileri için bir sınıf hâline gelmeleri mümkün olacaktır.

Dolayısıyla Hrant Dink için adalet arayışı yalnızca demokrasinin gelişmesi, özgürlüklerin tesis edilmesi için değil; aynı zamanda Türkiye'de sınıf mücadelesinin gelişimi için de gerek şarttır. Bu mücadeleyi büyütmek için, tüm dostlarımızla ve yoldaşlarımızla kol kola, "Faşizme inat kardeşimsin Hrant" demek için bir kez daha Şişli'de buluşalım...

ÖĞRETMENLİK MESLEK KANUNU BÖYLE REFORM OLMAZ

“Kabul etmiyoruz”

MEB’in “düzensiz” olarak yaptığı Milli Eğitim Şura’sında görüşülen Öğretmenlik Meslek Kanunu meclise geldi. Bu kanun teklifi öğretmenleri aday öğretmen, öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen olmak üzere kariyer basamaklarına ayırmayı hedefliyor.

10 senesini doldurmuş ve sınavlarda başarılı olmuş öğretmen uzman öğretmen unvanını alacak. Uzman Öğretmenlikte 10 senesini doldurmuş öğretmen ise tekrar sınava girip başarılı olması halinde başöğretmen unvanını alabilecek.

MEB’in bu yasa teklifi, öğretmenlerin bilgisi dışında, onlara danışılmadan, görüşleri ve önerileri alınmadan, kapalı kapılar ardında hazırlanmış bir yasa teklifidir. Kapsayıcı ve demokratik olmaktan çok uzaktır.

Bu sınavlar ve unvanlar öğretmenler arasındaki mesleki dayanışmayı ortadan kaldıracak, çalışma barışını bozacak uygulamalardır. Bu yasayla öğretmenlik mesleğinin saygınlığı, öğrenci ve veli değerlendirmeleriyle polemige açılacak ve itibarsız hale getirilecektir. Aynı işi yapan öğretmenler arasında hiyerarşi yaratarak, farklı ücretlendirme politikasıyla eşit işe eşit ücret ülkesi hiçe sayılacaktır.

Öğretmenlik mesleğiyle ilgili çıkarılacak yasa, öğretmenlerin temel haklarını, taleplerini güvence altına alan bir içeriğe sahip olmalıdır.

Eğitim emekçilerine ve tüm eğitim bileşenlerine danışılmadan düzenlenen, öğretmenleri bölen, öğretmen odalarını huzursuz eden, mesleklerini itibarsızlaştıran bu yasayı kabul etmiyoruz.

Ebru-Öğretmen

“Bu bir reform değil”

Taslağa bakıldığında en çok tartışılan iki maddeden biri sözleşmeli ve kadrolu öğretmen ayrımının kaldırılacağı belirtilmiş. Ancak sözleşmeli öğretmen istihdamı uygu-

lamasına son verileceği belirtilmemiştir. Biz yıllarca sözleşmeli-kadrolu ayrımına karşı çıktık. Sözleşmeli öğretmenlik uygulamasının kaldırılıp tüm öğretmenlerin kadroya geçirilmesini savunduk. Zaten Eğitim Sen de yaptığı açıklamada “Bu ifadeden sözleşmeli öğretmen istihdamının devam edeceği anlaşılmaktadır” dedi. Dolayısıyla iş güvenliğinin olmadığı sözleşmeli ve ücretli öğretmenlik tamamen kaldırılmalıdır.

İkinci madde ise öğretmenlikte kariyer basamaklarına göre ücretlerde iyileştirme yapılması. Bir taraftan sözleşmeli-kadrolu ayrımını kaldırdık derlerken diğer tarafta ise uzman-başöğretmen ayrımını yaptılar. Kariyer sınavı her şeyden önce, çalışma barışını bozan, öğretmenler arasındaki mesleki dayanışmayı ortadan kaldıran, eğitim emekçileri arasındaki rekabeti artırarak, aralarındaki güven ilişkisini zedeleyecek özellikler içermektedir. Ayrıca öğretmenler arasında hiyerarşi yaratmak, aynı işi yapan öğretmenlere farklı ücret politikası uygulamak, ‘eşit işe eşit ücret’ ilkesine de aykırıdır. Ayrıca bu düzenleme yüksek lisans ya da doktora yapan öğretmenleri öğretmenlik kariyer sınavından muaf tutarak da yüksek lisans ve doktora diploması veren özel üniversitelere para akıtılmasının önünü açıyor. Daha şimdiden birçok öğretmen yüksek lisans yapacak özel üniversite arayışı içine girdi.

Biz öğretmenler kamu hizmeti veriyoruz. Bu nedenle eğitim alanındaki düzenlemeler, kâr amacı güdülmeyen yapılmalıdır. Çalışma ve yaşam koşullarına yapılan iyileştirme tüm eğitim bileşenlerine yapılmalıdır. Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun diğer maddelerinde de tartışmaya açık bir dizi şey var. Öğretmenlerin lehine düzenlemeler yapılmak isteniyorsa, bu kanunların hazırlanmasında siyasi partiler değil öğretmenlerin kendi örgütleri, sendikaları olmalı. Ancak o zaman bir reformdan bahsedebiliriz.

Berna-Öğretmen

“Bütün paydaşlarla birlikte hazırlanmalı”

Öğretmenlik Meslek Kanunu adıyla meclise sunulan tasarı özü itibarı ile yeni bir içeriğe sahip olmamasının yanı sıra daha önce Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen kariyer basamaklarında yükselme sisteminin yeniden yürürlüğe konulmasıdır.

24 Haziran 2018 öncesi seçim vaadi olarak sunulan 3600 ek gösterge sadece 1. Derece olan memurlara verilmekte ve yine bir seçim vaadi kılıfındadır.

Son dönemde “sözleşmeli öğretmenliği kaldırıyoruz” söyleminin gerçeğe dönüşmeyeceği anlaşılmakta, öğretmenler arasındaki ayrıştırma türleri kaldırılmamakta, özel okullarda çalışan öğretmenlerle ilgili bir madde bulunmamaktadır.

Adaylık kaldırma sınavı yerine bu sürecin bir komisyon üzerinden gerçekleştirileceği önerisi ise, her yıl KPSS’de derece yapmasına rağmen mülakat-torpil komisyonlarında atanma hakları ellerinden çalınan öğretmen adaylarını hatırlatmaktadır.

Öğretmenlikle ilgili ciddi bir düzenlemeye ihtiyaç olduğu bariz bir gerçektir. Ancak, böylesi hayati bir kanunun kapalı kapılar ardında sarı sendikalarla hayata geçirilemeyeceği de aşikardır. Yapılması gereken ILO ve UNESCO ortak belgesi olarak kabul edilen ve Türkiye tarafından da onaylanan “Öğretmenlerin Statüsü Tavsiye Kararı” doğrultusunda bir düzenlemenin, eğitim alanındaki bütün paydaşlarla birlikte hayata geçirilmesidir.

Ferhat-Öğretmen

“Kapalı kapılar ardından gelen kanun”

Öğretmenlik Meslek Kanunu” düzenlemesi gündeme geldiği ilk günden itibaren tartışılmakta. Bu konudaki hazırlıklar, bugüne kadar geçen kısa sürede yürütülen tartışmalar ve ağırlıklı olarak iktidara yakın sen-

dika, dernek ve çevrelerin talep ve önerileri doğrultusunda yapılmıştır. “Öğretmenlik Meslek Kanunu” gibi önemli bir düzenleme kapalı kapılar ardında, kanunun muhatabı olan öğretmenlerin ve sendikaların iradesi dışında, onların görüşleri, önerileri, hakları ve talepleri dikkate alınmadan hazırlanmıştır. “Ben uygun gördüm” oldu mantığı her konuda olduğu gibi bu konuda da sürecin muhatablarına inmeden eğitim emekçilerine reva görülen bir mantık. Bu kanun, emekçilere muazzam kazanımlar sunacakmış gibi ballandıra ballandıra anlatılıyor ancak kanunun içeriğinde neoliberal politikaların işçi sınıfı bölmek için geliştirdiği açık olan, sınıfı birden fazla ayırmaya sürükleyecek sözde düzenlemelerden başka bir şey yok.

Aynı işi yapan emekçiler kendi içerisinde birden fazla statüde konumlandırılıyor, uzman öğretmen, baş öğretmen, sözleşmeli öğretmen, kadrolu öğretmen vb gibi. Maşına zam istiyorsan sınava girmelisin. Bu kanun, aynı işi yapan öğretmenler arasında hiyerarşi yaratmanın peşinde. Farklı ücret politikası uygulamak ‘eşit işe eşit ücret’ ilkesine temelden aykırıdır ve bunun kabul edilebilirliği yoktur. Ayrıca öğretmenlik mesleğinin ve öğretmenin saygınlığı, öğrenci ve velilerin farklı değerlendirmeleriyle polemige açılacak, öğretmenlik mesleği daha da itibarsız hale getirilmiş olacaktır. Yandaş sendikaların dilinden düşürmediği konu tam da budur. Meslek kanununun hazırlık süreci ve gündeme getiriliş biçimi, içeriğinden bağımsız olarak son derece antidemokratiktir. Öğretmenlere dayatılan bu tarz suni gündemler eğitim emekçilerinin en temel sorunu olan geçim sıkıntısı, yoksullaşma sorununu göz ardı etmek üzerine kurulu. Yoksulluk sınırı 13 bin lirayı geçti, eğitim emekçileri yoksulluk sınırının altında maaş almaya devam ediyor. Temel sorunlar zamlar, hayat pahalılığı giderek derinleşen ekonomik krizdir.

Şafak-Öğretmen

MÜCADELENİN İÇİNDEN
Faruk Sevim

METAL İŞÇİLERİNİN ÖFKESİ BÜYÜYÖR

Düşük ücret, yoksulluk, ağır çalışma koşulları ve metal işverenlerinin örgütü MESS’in dayatmalarından dolayı metal işçilerinin öfkesi büyüyor.

Metal işkolunda 140 bin işçiyi kapsayan grup toplu iş sözleşmesi görüşmeleri tıkandı. İşçileri temsil eden Türk Metal, Birleşik Metal-İş ve Çelik-İş sendikaları çeşitli eylemler yapmaya başladılar. Eylül ayından buyana tırmanışa geçen enflasyon yüzde 70’i aştı. Bu enflasyon rakamlarına, 1 Ocak’ta yapılan ve yüzde 100’leri bulan akaryakıt, elektrik, doğalgaz zamları dahil değil. Devlet kendi hizmetlerine bile yüzde 36 zam yaptı.

İhracat ağırlıklı çalışan ve milyarlarına milyarlar katan fabrika patronlarının örgütü MESS, resmi enflasyonun bile yüzde 30’larda olduğu bir dönemde, ücret zammı teklifini yüzde 12’den yüzde 17’ye yükseltti. Bu da metal işçilerini iyice çileden çıkardı.

Türk Metal ve Birleşik Metal-İş 14 Ocak’ta başlamak üzere grev kararları aldı. Sendikalar, hükümetin grevi ertelemesi halinde işyerlerine girmeyeceklerini açıkladılar.

Metal işçileri ve özellikle öncü işçiler, karşılarında son derece örgütlü bir patron örgütü, bir bütün olarak sermaye sınıfı, sermayenin hizmetinde olan siyasi iktidar ve mücadeleden uzak durmaya çalışan bir sendikal anlayış olduğunu asla unutmamalıdır.

Metal işçilerinin taban örgütlülüğü güçlendirilmedikçe, binç ve örgütlülük düzeyi ilerletilmedikçe gerçek ve kalıcı kazanımlar elde edilemez, sermayenin dayatmaları püskürtülemez.

2014 yılında Türk Metal yönetimi sefalet zammına ve üç yıllık sözleşmeye imza atmıştı. Bu satış sözleşmesi tabanda muazzam bir tepkiye yol açmış ve biriken öfke 2015’in Nisanında patlamıştı. “Metal fırtına” olarak adlandırılan bu süreçte başta Bursa’daki otomotiv fabrikaları olmak üzere 100’den fazla işyerinde 40 bin işçi eylemlere katıldı, önemli haklar kazandı.

Şimdi de Türk Metal’in tabanında işçilerin öfkesi canlı. MESS’in dayatmaları, özellikle genç işçilerde çok fazla tepkiye neden oluyor. Türk Metal yönetimini bugün mücadeleden yana gözükmür bir noktaya iten de “metal fırtına” ve tabandaki bu öfkedir.

Metal işçilerinin mücadelesi, işçi sınıfı için bir işaret fişegi olabilir. Enflasyon ve pahalılık altında ezilen işçiler, emekçiler; metal işçilerinin mücadelesinin göstereceği yoldan ilerleyerek, patronlara, onların siyasi iktidarına, muhalefetine hak savunuculuğunun nasıl yapılacağını gösterebilirler.

DON'T LOOK UP: BİLİM KARŞITLIĞI VE ÇIKAR ÇATIŞMASI

MELİKE İŞİK

Adam McKay'in yönettiği, başrollerinde Leonardo DiCaprio ve Jennifer Lawrence'ın yer aldığı Don't Look Up, 2021'in en çok konuşulan filmlerinden biri oldu. Film, iklim krizi başta olmak üzere felaketler karşısında yozlaşmış siyasetçilerin tutumunu, kapitalistlerin felaketleri fırsata çevirme hırslarını, medyanın aldatıcılığını ve bilimin dinlenmemesini alaycı bir dille eleştiriyor.

Dr. Randall Mindy ve doktora öğrencisi Kate Dibiasky insanlığı, Dünya'nın sonunu getirecek olan bir kuyruklu yıldız konusunda uarmaya çalışıyor. Dünya'nın sonunun yaklaşmakta olduğunu söyleyen bilim insanlarıyla alay edilirken bilimsel veriler, yönetenlerin çıkarları doğrultusunda tahrif ediliyor: Kimi zaman kapitalistlerin çıkarları adına bu kuyruklu yıldızın tüm insanlığın sorunlarını çözebilecek minareller taşıdığı öne sürülüyor, kimi zaman ise Trump'ı temsil eden Başkan Orlean tarafından kuyruklu yıldız yalnızca "olası bir tehlike" olarak küçümseniyor.

Trump da tıpkı Başkan Orlean gibi bilimsel verilere karşı oldukça şüpheliydi ve bu şüpheli iklim krizine karşı harekete geçmeyi zorlaştırdı. 2016'da seçim kampanyası sırasında iklim krizine şüpheli yaklaştığını zaten ifade etmişti. 2017'de ise Paris İklim Anlaşmasından çıktığını bildirdi. 2020'de iklim krizi söz konusu olduğunda havanın soğuyacağını iddia etmiş ve kendisine iddialarının bilime aykırı olduğu söylendiğinde bilimin gerçeği bilmediğini söylemeye cesaret etmişti.

Yokoluşa gösterilen "aşırı tepki"

Kuyruklu yıldızın Dünya'ya çarpacağı tespit edildikten sonra gökbilimciler, tüm insanlık için büyük bir endişe duymaya başlıyor ve bu endişe, keşiflerinin ciddiye alınmamasıyla katlanarak artıyor. Gökbilimci Kate'in, televizyon programında kuyruklu yıldız ciddiye alınmayan sunuculara ve yöneticilere yönelik öfkesi, birdenbire bir komedi unsuruna dönüyor. "Deli kadın" olarak etiketleniyor ve bağırdığı anlardan oluşan "meme"ler viral oluyor.

Kate'e gösterilen tepki, genç iklim aktivisti Greta Thunberg'e yapılan saldırıları hatırlatıyor. İklim inkarcıları, iklim kriziyle mücadele etmek için sorumluluk almak istemediklerinden bu sorumluluğu kendilerine hatırlatan Greta'yı sıklıkla "aşırı öfkeli ve endişeli" olmakla suçluyor. Donald Trump, Greta'ya "rahatlamasını" ve "arkadaşlarıyla sinemaya gitmesini" söyleyerek bu öfkenin kaynağını görmeyi reddettiğini bir kez daha göstermişti. İklim aktivistleri, bilim insanları, tüm dünyayı etkileyecek iklim krizine dair endişeli olmakta, bu konuda hiçbir adım atmayanlara öfkelerini göstermekte oldukça haklı. Delilikle, çocuklukla, aşırılıkla ilişkilendirilmeye çalışılan bu öfke, oldukça haklı, hem de değişimi mümkün kılacak çok güçlü bir öfke.

Ayrıcalıklı kesim için bir "Gezegen B"

Filmin en etkileyici sahnesi muhtemelen kuyruklu yıldızın Dünya'ya ulaştığı ve kapitalistlerin ve diğer ayrıcalıklı kesimlerin bir bir kendini kurtarmaya başladığı sahneydi. En başından beri halka aynı çıkarlar için savaştıklarını anlatmaya çalışan Başkan ve insanlığa hizmet ettiğini öne süren CEO felaketin gerçek olmasıyla B planlarını uygulayıp başka bir gezegene doğru yola çıkmaya başlıyor.

"Gezegen B yok!" sloganını iklim aktivistleri arasında

sıkça duyuyoruz. Don't Look Up son sahnelerinde bize muhtemel bir "Gezegen B"yi gösteriyor. Sıradan insanlar için bir Gezegen B yok ama gerçek anlamda henüz olmasa da mecazi anlamda ayrıcalıklı kesim için bir Gezegen B var. Bu kesim her felakette, toplumun geri kalanından daha korunaklı olmak gibi bir avantaja sahip. İşte bu yüzden Başkan Orlean'ın ve CEO'nun iddialarının aksine sıradan insanlarla aralarında süregelen bir çıkar ortaklığı bulunması imkânsız.

İklim krizi ve pandemi krizi gibi felaketlerden en çok yoksullar, göçmenler ve diğer dezavantajlı gruplar etkilenirken kapitalistler bu felaketleri birer fırsata çevirmenin yollarını buldular. Pandemi döneminde pek çok işçi güvensiz şartlarda çalışmaya devam ederken, yoksullaşırken ve işsiz kalırken Jeff Bezos gibi kimi milyarderler adeta pandemiyi fırsata çevirerek servetlerine servet kattı.

Boyun eğme ve ayaklanma

Don't Look Up, komplo teorilerinden, sağcı medyanın yanıltmalarına ve daha pek çok meseleye değiniyor. Bununla birlikte film, toplumu aciz ve sosyal medya bağımlısı olarak gösterdiği için eleştiriler aldı. Filmde toplumun neredeyse tamamı manipüle olmaya hazır, akıldan yoksun bir kitle olarak gösteriliyor. Elbette siyasetçilerin söylemleri ve medyanın toplum üzerinde büyük bir etkisi bulunuyor, fakat bu etki, toplumun tümünü kontrol edebilecek herhangi bir başkaldırıyı imkânsız hale getirebilecek mutlak bir etki değil.

Ancak Başkan Orlean kendi seçim kampanyası için kuyruklu yıldız kullanmaya karar verdiğinde ve kuyruklu yıldızın gerçek olduğuna dair açıklama yaptığında insanlar buna inanmaya başlıyor. Gerçek bir isyan ise CEO'nun

çıklarları için, kuyruklu yıldız operasyonunun sona erdiği ortaya çıkınca başlıyor. Onda ise Profesör Mindy oldukça karamsar bir şekilde boyun eğmeyi seçiyor: "Ne yapayım? İnternette dilekçe kampanyası mı başlatayım? Üç beş kişi toplanıp protesto mu edelim? Amaç hükümeti mi devirmek? Şuna bak!" diyerek ayaklanmakta olan insanları gösteriyor. Ayaklanan insanlar bilinçli olarak bir araya gelmiş bir sınıf olarak değil de panik halde etrafa saldıran, kendilerini ölüme gönderen hükümeti devirmek isteyen kadar aklını yitirmiş (!) insanlar olarak gösteriliyor.

Özetle toplumun ne boyun eğmesinde ne de ayaklanmasında bir bilinç yatıyor, bu tabloya göre toplum, sadece anlık reflekslerle hareket eden akıldan yoksun sosyal medya bağımlılarından oluşuyor. Böyle bir kitle gerçekten bilinçlenip "Look Up!" demeye başladığında, yani kuyruklu yıldız Dünya'dan görünür hale geldiğinde ise bir şeyleri değiştirmek için çok geç oluyor. Bu açıdan filmin karamsar olduğu ve bireysel bilinçlenmenin dışında toplumsal ve sistemsel bir çözüm önermediği görülüyor.

OKURLARIMIZDAN

İKLİM KRİZİNİ UNUTMAYALIM

Küresel ısınmanın hergün daha da şiddetli etkileriyle yüz yüze kalıyoruz. Kolarado yangınları da göstermekte ki artık yangın sezonu yok, kışın bile yangınlar durmayacak. Her sene gibi olduğu bu sene de tayfunlar ve kasırgalar şiddetlenecek ve sayıları artacak. Su ve gıda krizleri büyüyecek. Eşitsizlikler ekonomik krizlerle büyürken, iklim kriziyle devleşecek. Milyonların etkilenacağı iklim felaketleri yanı başımızda. Biz egemenlerin zirvelerindeki zırvaları ile ilgilenen durumda değiliz. Kırılgan bütün grupların yok olmaması için tek şansımızın yalnızca karar yetkisini elimize almakta olduğunun farkındayız. Bugün ekonomik krizleri de iklim krizini de yaratan en büyük krizle, kapitalizmle mücadele zamanı. İklim krizini biz durduracağız!

Onur Korkmaz

KADIN MÜCADELESİNİ YÜKSELTELİM

Mücadeleyi güçlü kılan şey onun direnç kuvveti, yani kararlılığı ve ısrarcılığıdır. Onu "korkutucu" yapan bu iki özellik, aynı zamanda büyümesine, yayılmasına ve sıçramasına da sebep olduğu için korkutucudur. Kazanılmış mücadelelerin arkasına baktığımızda, hepsinin temelinde, inandıklarının savunmaktan vazgeçmeyen insanların direnişi vardır.

Değişimler, bugünden yarıya hızla gerçekleşmez. İrlanda'da kürtaç yasağını kaldıran da, Bolivya'da erkek egemenliği ile savaşmak ve kadınlar ile erkekler arasındaki eşitsizliği yok etmek üzere kurulan Kültürler, Dekolonizasyon ve Depatriarcalizasyon Bakanlığı da, dildeki cinsiyetçiliğin her geçen gün daha da azalmasına sebep olan farkındalık da işte tam olarak mücadeledeki bu uzun yıllar boyunca sürmüş olan/süren kararlılık ve devamlılığı meyveleridir.

Dila

ÜMIT ÖZDAĞ BİR İRKÇİDİR

Ümit Özdağ, geçenlerde kendisine ırkçı diyenlerin yetmez ama evetçi olduğunu söyledi. Bence yanılıyor. Elbette yetmez ama evetçilerin ezici çoğunluğu tutarlı demokratlar olduğu için Özdağ'ın ırkçılığı konusunda da hiçbir şüphe duymuyorlardı.

Ben de 2010'da referandumda yetmez ama evet demiş olan bir çok aktivistin arasındaydım, bugün de aynı ak-

tivistlerle birlikte göçmenlerle dayanışmaya da devam ediyoruz. İlginç olan bir ırkçının yetmez ama evet kampanyası yapanlara duyduğu düşmanlık ve bu sloganı bir küfür gibi kullanması. Bir şeyin ne kadar kötü olduğunu anlatmak için "şundan şundan dolayı o kadar kötü ki" demek yerine "yetmez ama evetçi" demek yeterli oluyor.

Kuşkusuz bir ırkçının kendisine ırkçı denilmesine itirazını böyle şekillendirmesi bazı çevreleri düşündürmeli. İşyerlerini gezip bir Nazi faaliyeti örgütler gibi Suriyelilere kimlik sorma hakkını kendisinde bulan ve işyerinde çalışan ya da o işyerinin sahibi olan Suriyeli'yi hedef gösteren birisine ırkçı demek için elbette 2010 referandumunda bir tutumu almış olmak gerekli değil. O vakitler bir referandum olmamış olsaydı da Marksistler bu adama ırkçı diyeceklerdi.

Şenol Karakaş

İŞÇİ SINIFI ÖZELLEŞTİRMELERE İZİN VERMEMELİ

Özelleştirme rekortmeni bir iktidarla karşı karşıyayız. Kapitalistlere kaynak transferi ve işçi sınıfının örgütlülüğünü dağıtma, AKP'nin en başından beri uyguladığı bir yöntem. Neoliberal dönemin başladığı 1980'li yıllardan günümüze pek çok kamu kurumu özelleştirildi. 1986 yılında başlayan özelleştirmeler, AKP'yle birlikte hızla artış gösterdi.

Özelleştirmelerin başladığı 1986 yılından AKP'nin iktidara geldiği 2003 yılına kadar 8,1 milyar dolarlık özelleştirme yapıldı. 2003'ten günümüze ise 63,3 milyar dolarlık özelleştirme yapıldı. Toplam 70,4 milyar dolarlık kamu kaynağı özelleştirildi. 278 kamu kurumunun 207'si satıldı.

Özelleştirilen pek çok işletme satın alanlar tarafından malları, arazileri satılarak kapatıldı, üretim devam ettirilmedi. En az 100 bin kişi işsiz kaldı. Üretime devam eden tesislerde sendikalar ortadan kaldırıldı, çalışma koşulları ağırlaştırıldı. Özelleştirilen tesislerdeki sendika üyesi sayısı, özelleştirme öncesi 500 bin civarında iken, özelleştirme sonrası 50 bine kadar düştü. AKP iktidarı, krize soktuğu ekonomiye yeni kaynak yaratmak için şimdi de limanları, TEİAŞ (Elektrik İletim Şirketi) başta olmak üzere pek çok kamu kurumunu, kamu arazisini satmayı planlıyor.

Tarihin en büyük ekonomik krizinin içindeyken bile stratejik kurumları satmaya yönelmek, ekonominin intiharıdır. Sendikalar bundan sonra tek bir özelleştirmeye dahi izin vermemelidir.

Fahriye Yılmaz-Mühendis

DÜNYAYI BİRLİKTE DEĞİŞTİRELİM

Aşağıda, Sosyalist İşçi gazetesini yayınlayan DSİP üyelerinin savunduğu temel fikirler yer alıyor.

AŞAĞIDAN SOSYALİZM

► Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

REFORM DEĞİL DEVRİM

► İçinde yaşadığımız sistemin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur. İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir. Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

KADINLARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur. Toplumsal cinsiyetçiliğe taviz veren, kadınların özgür olmadığı bir sosyalizm olmaz, kadınların bugünkü mücadelesi ve sosyalizm olmadan da kadınlar nihai özgürlüğü kazanamaz.

ENTERNASYONALİZM

► Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar. Tek bir ülkede sosyalist devrim ancak bu devrim bir dünya devrimiyle desteklendiği ölçüde sosyalizme doğru ilerleyebilir.

İRKÇILIĞA DURDE!

► Sosyalistler ırkçılığa ve milliyetçiliğe karşıdır. İrkçılık tazviz verilebilecek bir fikir değildir.

LGBTİ+'LARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► LGBTİ+'ların özgürlük mücadelesi tüm ezilenlerin özgürlük mücadelesinden bağımsız düşünülemez. Sosyalistler bu mücadelenin en önünde yer alırlar.

SAVAŞA HAYIR!

► Bizler tüm savaşlara karşıyız. Aynı zamanda biliyoruz ki kendi egemen sınıfını savunan, aynı zamanda antikapitalist olmayan bir antiemperyalizm milliyetçiliği savunmak anlamına gelir ve milliyetçiler gerçekten savaş karşıtı olamazlar.

HALKLARIN EŞİT KOŞULLARDA KARDEŞLİĞİ

► Sosyalistler bütün ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar, bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

İKLİM KRİZİ KAPİTALİZMİN ÜRÜNÜDÜR

► Hem iklim değişimini durdurmak hem de nükleer, kömür, petrol, gaz gibi tehlikeli ve kirlili enerji kaynaklarının kullanılmasını engellemek, işçi sınıfının sosyalizm mücadelesinin temel bir ögesidir.

STALİNİZM SOL DEĞİLDİR

► SSCB, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir. İşçilerin ücretli emek sömürsüne maruz kaldığı, aşağıdan yukarıya doğru işleyen özyönetim organlarının ortadan kaldırıldığı ya da olmadığı, dolayısıyla işçi sınıfının siyasal iktidarı kolektif bir şekilde ellerinde toparlayamadığı rejimler sosyalist rejimler olamaz.

DEVİRİMCİ PARTİ

► Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

► Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

► İşçi sınıfının kurtarıcılara ihtiyacı yoktur. Sosyalizm, işçi sınıfının kendi eylemi, kendi mücadelesinin ürünüdür.

Siz de bu fikirleri savunuyorsanız, Devrimci Sosyalist İşçi Partisi'ne üye olarak antikapitalist bir adağın inşasına katkı verebilirsiniz!

BİZİ ARAYIN, SOSYALİST İŞÇİ'YE ULAŞIN!

İstanbul
Kadıköy: 0 533 447 97 09
Şişli: 0 555 637 24 50
Fatih: 0 536 219 63 41
Ankara: 0 535 884 21 22
İzmir: 0 507 555 02 72
Akhisar: 0 544 327 04 45
Antalya: 0 536 335 10 19

Antep: 0 533 627 30 25
Bursa: 0 507 727 50 45
Çanakkale :05324623804
Dersim: 0 543 447 24 15
Edirne: 0 539 429 17 58
Malatya: 0 534 982 59 26
Muğla : 0 539 932 21 17
Samsun: 0 551 450 64 52
Sivas: 0 533 515 28 24
Soma: 0 532 693 70 57
Tekirdağ: 0 533 233 41 50

Z YAYINLARI

Aktivistler için rehber dizisi kitapları:

- ◆ Rosa Luxemburg
- ◆ Eleanor Marx
- ◆ Malcolm X
- ◆ Gramsci

“DÜNYADA EN DÜŞÜK EMEKLİ MAAŞI TÜRKİYE’DE”

Aylıklarına ek zam bekleyen milyonlarca emekli hayal kırıklığına uğradı. Geçim sıkıntısından dert yanan emekliler, Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Erdoğan’ın açıklamalarının ardından üzüntü duyduklarını ve beklentilerinin bu olmadığını söyledi. Vatandaşlar, “Ek zam yapılmaması ölüme terk etmek demektir. Emekliler yerlerde sürünüyor” sözleriyle dert yandı.

Emeklileri devletin sırtında yük olarak gören iktidar, yükünü hafifletmek için emeklilerin cebindeki üç kuruşu göz dikti. Enflasyon yüzde 100'lere dayanmışken, 2022 yılı için emeklilere yapılan ücret zammı sonrası, ortalama emekli aylıkları yoksulluk sınırının ancak dörtte biri kadar olacak. Asgari ücrete yüzde 51 zam yapan hükümet, emeklilere yüzde 2,5 ek zammı uygun gördü.

İktidar emeklilerin açlıktan veya hastalıktan ölmesi için elinden geleni yapıyor. En düşük emekli aylığı olarak ilan edilen 2 bin 500 lira, 4 bin lirayı geçen ve yakın zamanda 5 bin liraya ulaşacak olan açlık sınırının ancak yarısı kadar.

Emekliler her gün biraz daha yoksullaşırken iktidar, sofralardaki bir dilim ekmeği daha nasıl azaltacağını peşine düşmüş durumda. Emekliler; ceplerindeki üç kuruşu sağlıkta katkı payına mı, bir dilim ekmeğe mi yoksa doğal gaz faturasına mı vereceğinin hesabını yapıyor. Hükümet ise o üç kuruşu nasıl geri alacağını hesabını yapıyor.

2021 yılında en düşük emekli aylığı bin 500 lira iken Maliye Bakanı “Türkiye’de şehir merkezindeki kiralar ortalama 1261 lira” diye açıklıyor. Halbuki ortalama kira fiyatları 2 bin 500 lira.

Tüm Emekli Sen’den Hıdır Kurtulmaz’la emekli maaşlarına yapılan zammı konuştuk.

“Emekli maaşlarına yapılan düzenleme; bütün emekli-

lerin en düşük tabanda 2500 liralık bir maaşa mahkum edilmeleri, dolayısıyla açlık sınırının 4650 lira olduğu ülke koşullarında onları açlıkla baş başa bırakmaktır. Emeklilerin bu durumu hem ülkenin ekonomik durumunu, hem de siyasi iktidarın tercihini göstermesi bakımından önemlidir. Her şeyden önce insani değildir. Artık en düşük ev kirası bile 2500 liradan başlamaktadır. Verilen maaş ev kiralarnı bile karşılayamamaktadır. Son zamanda gelen zamlar bu maaşları da eritti. Emekliler, temel ihtiyaçlarını en düşük düzeyde bile karşılayamamaktadır. Siyasi iktidar sahibinin sesi TÜİK kanalıyla sahte ve bilimsellikten yoksun verilerle hareket ederek

emeklileri açlığa mahkum etmektedir. Oysa bağımsız istatistik kurumu ENAG’a göre yıllık enflasyon %82,81 dir. 2002 yılında en düşük emekli aylığıyla 8 çeyrek altın alınırken; günümüzde 2 çeyrek altın alınamamaktadır.

Emekliler olarak bunu kabul etmiyoruz. Biz Tüm Emekli Sen olarak Türkiye genelinde örgütlü olduğumuz yerlerde sokağa çıkarak tepkimizi basın açıklamaları yoluyla ortaya koyuyoruz. Cumartesi günü de Kadıköy de bir basın açıklaması yapacağız.

Emeklilerin haklarının alınmasının örgütlenmeden geçtiğini biliyor ve bunun için mücadele ediyoruz.”

PORTRELER

Can İrmak Özınanır

EMMA GOLDMAN

Emma Goldman, 1869 yılında Rusya İmparatorluğu’nun şu anda Litvanya sınırları içinde yer alan Kaunas kentinde doğdu. Çocukluğu Litvanya, Königsberg, Doğu Prusya ve St. Petersburg’da geçti. Genç yaşında okulu bırakıp fabrikada çalışmak zorunda kalan Goldman kendini geliştirdi ve St. Petersburg’da radikal bir öğrenci çevresine dahil oldu. 17 yaşına geldiğinde kız kardeşi ile ABD’ye göç etti. Önce New York’ta sonra Connecticut’ta tekstil fabrikalarında çalıştı. Burada anarşist ve sosyalist çevrelerle ilişkiye geçti. 1886’da Chicago’da Haymarket Meydanı’nda eylem yapan işçilere ateş açılması ve sonrasında dört anarşistin suçlanarak idam edilmesi Emma Goldman’ın yaşamında bir dönüm noktası

oldu. Bu tarihten sonra Goldman anarşizmi benimsedi, kısa süreli evliliğini sonlandırdı ve hayatını işçi hareketine adanmıştı. 1889’da New York’a yeniden taşınan Goldman, burada anarşist eylemci Alexander Berkman ile tanıştı ve kısa sürede sevgili oldular. İkisi birlikte Homestead’deki metal işçilerinin grevine destek verdiler. Berkman, metal fabrikasının sahibi Henry Clay Frick’e suikast düzenlemeye kalkışınca tutuklandı. Goldman ise bir yıl sonra ayaklanma çıkarmaya çalışmak suçlamasıyla cezaevine girdi. 1895’te serbest kalmasının ardından Avrupa ve ABD’de devrimci fikirleri yaymak için konuşmalar yaptığı bir tura çıktı, aynı zamanda ifade özgürlüğü hareketinin önemli isimlerinden biri oldu. 1906’da Mother Earth (Toprak Ana) dergisini yayımladı. Aynı yıl Berkman’ın da hapisten çıkması üzerine, ikili yine beraber çalışmaya başladı. 1907’de Amsterdam’da düzenlenen Uluslararası Anarşist Kongre’de ABD delegesi olarak yer aldı. ABD’ye döndükten sonra 10 yıl boyunca fikirlerini yaymak üzere konuşmalar yaptı, ülkeyi dolaştı ve aynı zamanda dergisini çıkarmaya devam etti. Bu yıllarda Goldman, feminist fikirlerin önde gelen savunucularından biri oldu, özgür aşkı ve doğum kontrolünü savundu. I. Dünya Savaşı’nın başlaması üzerine Berkman’la beraber savaşa ve zorunlu askerliğe karşı kampanyalar düzenledi. 1917 yılında Toprak Ana’nın ofisi ba-

sıldı, dergi yasaklanırken Goldman ve Berkman tutuklandı. Cezaevindeyken sosyalist eylemci Kate Richards O’Hare ile birlikte mahkumların koşullarının düzeltilmesi için çalıştı. 1919 yılında ABD, Goldman ve Berkman’ı sınır dışı etti. Bolşeviklerle fikir ayrılıkları olmasına rağmen Ekim Devrimi’ni desteklemek üzere birlikte Rusya’ya gittiler. Rusya’da devrimin lideri Lenin’le tanıştılar. Ancak Goldman’ın devlet karşıtı fikirleri ve Rusya’da devrimin ardından başlayan iç savaş Bolşeviklerle olan ayrılıklarını keskinleştirdi. Goldman, “Bolşevik veya başka türlü olması fark etmez, asla bir devletin sınırları içinde çalışmam” diyordu. 1921’de Kronstad’daki ayaklanmanın Bolşevikler tarafından bastırılması üzerine Goldman ve Berkman Rusya’yı terk etmeye karar verdi. Goldman, Bolşeviklerle olan anlaşmazlığını *Rusya’daki Hayal Kırıklığım* kitabında anlattı. İngiltere, Kanada ve Fransa’da farklı örgütlerle çalışmaya devam eden Goldman, 1936’da İspanya İç Savaşı’nın başlaması üzerine Barcelona’ya davet edildi. Anarşist CNT-FAI ittifakı tarafından karşılanan Goldman, bir yandan örgütün haberleşme bülteninin editörlüğünü üstlenirken, hükümete katılan anarşistleri eleştirdi. İspanya’da devrimci güçlerin yenilgisi üzerine Kanada’ya gitti. 1940 yılında 70 yaşındayken hayatını kaybetti.